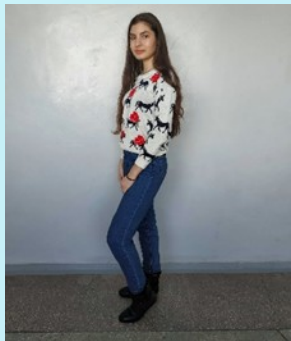

«Шарманка» - хуліганка

Карина

Ангеліна

Анастасія

Автори
проекту

Дарія

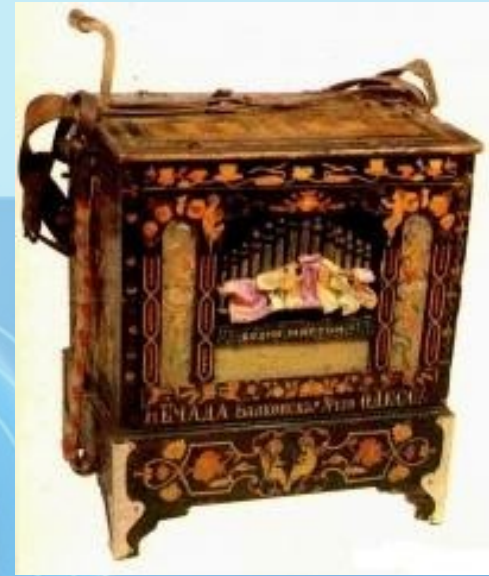
Єлизавета

Максим

Ви спитаєте:
«Що між ними
спільного?»

Їх називали «шарманками»

Від простих до складних,
але «шарманки» -
це були радіопередавачі,
які посиляли сигнал
в ефір на середніх
радіочастотах.

Постає питання:
«А навіщо люди створювали ці
установки? І головне – як???»

**Відповідь
проста –
це був
протест і
водночас
«Вікно у
СВІТ»**

Але почнемо все спочатку...

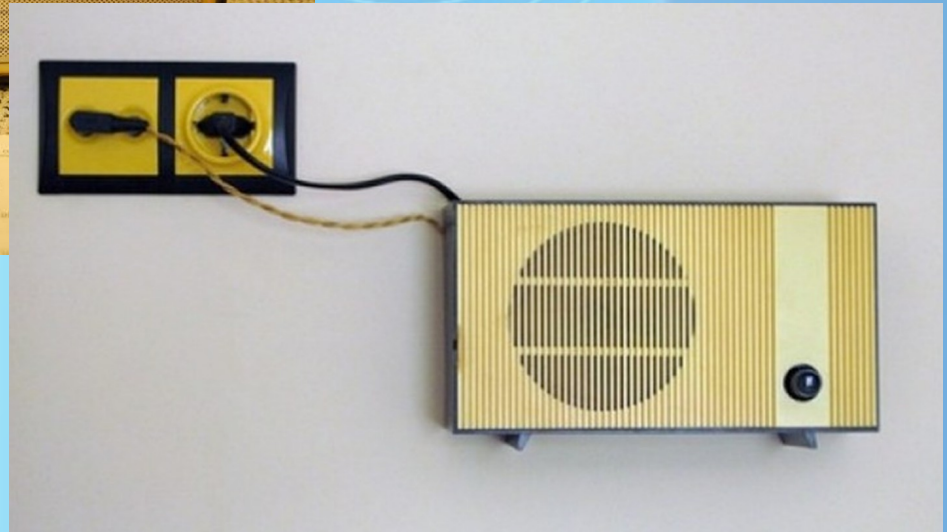

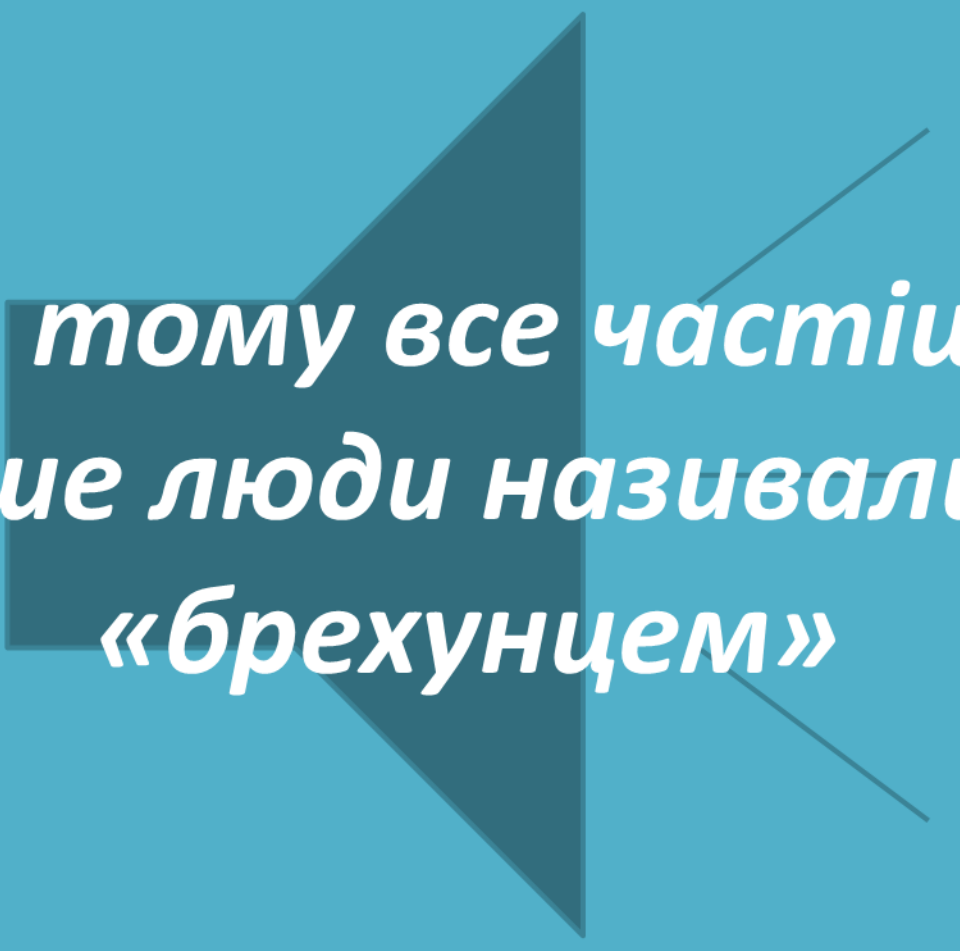
Радіо було одним з
найпоширеніших
засобів відпочинку

Але – зміст
радіопередач...

Він був
обмежений і
відігравав пропа-
гандистську роль.

*Ось тому все частіше і
частіше люди називали його
«брехунцем»*

Підлітки і молодь не хотіли з цим миритися.

Вони йшли у радіогуртки, вивчали статті журналу «Радіо» і просто передавали корисну інформацію один одному

Деталі до радіоустановки виписували по пошті, купували підпільно (в Херсоні був Напівпровідниковий завод і його робітники «підторговували»). Вмикали магнітофон із записом пісень або говорили власним голосом у мікрофон.

А якщо останнього не було
то відпилювали нижню частину ручки таксофону

Тепер вони мали СВОЄ РАДІО!!!! і МОГЛИ ПЕРЕДАВАТИ ВСЕ, ЩО ЗАВГОДНО

Іноземні
пісні

Просто
розповідь
про себе

Усім вільним,
хто чує,
прийом...

Власні
пісні

Вірші

Музику
власного
виконання

Радіохуліганство здобуло найбільшого поширення в 1960-1970-ті роки

А ще існувала окрема «каста» - мощевики, тобто радіохулігани, які виходили вночі і намагалися посилати свій сигнал якомога далі. Працювали на потужній апаратурі

На вулиці Червонофлотській, 33 проживав Сергій Гасков («Гасан»), який скупив підвали під своєю кімнатою, де він і створив потужні радіоустановки. Потрапляв туди через спеціальний лаз під буфетом (справжній underground) і звідти «віщав» через антену, яка була натягнута з одного кута на інший кут Г-подібного 5-типоверхового будинку

«Максимальний за дальністю мій зв'язок на 160-метровій хвилі був з Херсона в Ангарськ» Тетяна Курсакова

«Особистий рекорд – декілька сеансів зв'язку з колегою з м. Серпухов під Москвою. Виходили в ефір вночі, щою сусідам не робити поміхи» Ігор Лесін

Деякі радіохулігани вставляли в стаціонарну радіоточку потужний НЧ-посилювач і в період тиші з 12 ночі до 6 ранку мали можливість «віщати» в межах будинку

Отже хто вони - радіохулігани?

Олена Ямпольська
Позивний: «Русалка»

Лідія Пуценко:
«Приїхали міліціонери
(не по пеленгатору,
здав якийсь «Павлик
Морозов») і все забрали»

«Мій сусід, син вчительки, з позивним
«Порушник» регулярно виходив в ефір на
середніх хвилях. Дефіцитні радіодеталі
випишував поштою з Москви, а заборонені –
у сусідній військовій частині....»

Микола Федченко

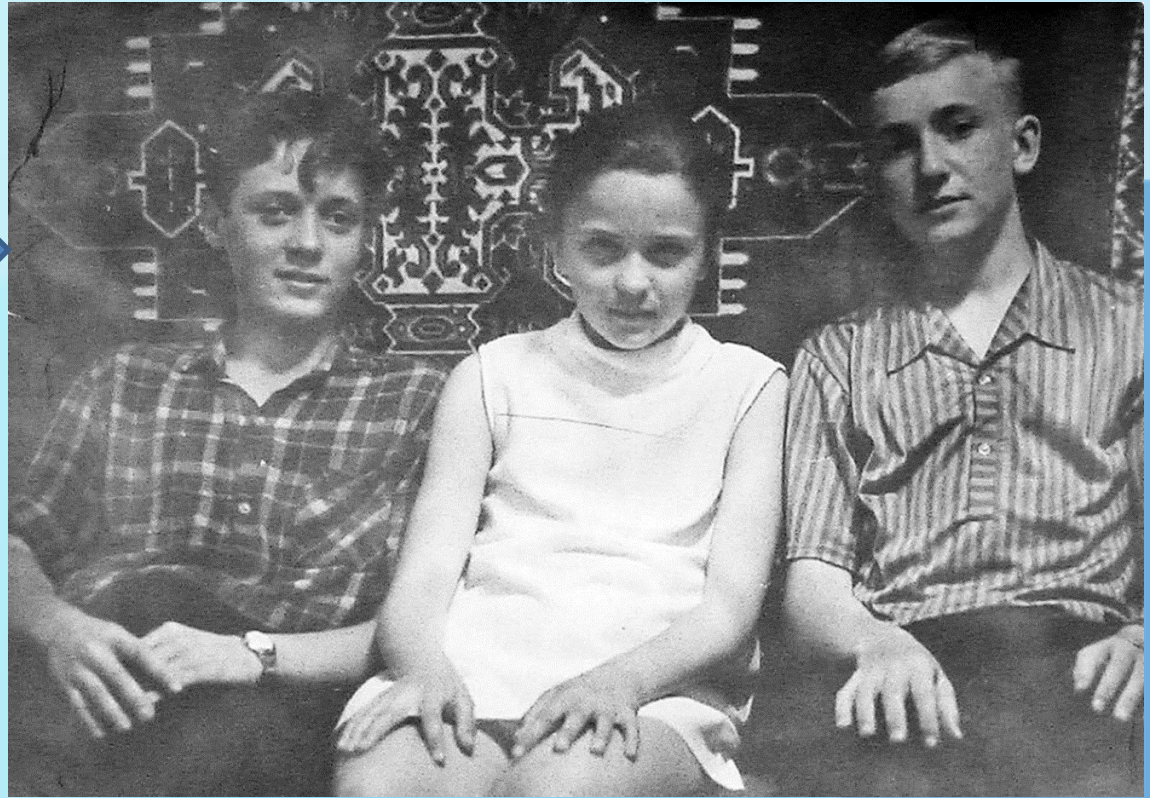
Зараз вони
вельми поважні
і дорослі люди,
а раніше...

Юрій Долбня: «Це було вікно у СВІТ!
Завжди на прогулянки брали приймачі
переносні і на СВ хвилях слухали ...
Так і називали – шарманки! Сигнали
передавали на 30-50 км. Щоправда
поки не глушили..»

Владислав Скрипниченко:
«У мене був позивний
«Локомотив».
Така була угорська група.
Я її любляв»

Олександр Жданов виходив
під позивним Айван. На фото
зліва разом зі своїми друзями
Мариною Ягодіною і Віктором
Афанасьєвим (який виходив
під позивним Афан)

Все закінчилось
конфіскацією
апаратури з
радіолами та
магнітофоном. Після
чого був суд, штаф і
посоромлення перед
однокласниками на
шкільній лінійці

А скільки їх в Херсоні було...

Валерій Родін («Аляска»)

Віталій Трибушний
(«Професор»)

Валерій Яриловець
(«Райський соловей»)

Олег Пацюченко
«Екватор»

Анкета для тих, хто знав про радіохуліганство

1. Прізвище, ім'я, по батькові Сердюк Юрій Іванович

2. Рік народження 1960

3. Роки, коли в житті зустрічались з явищем «радіохуліганство»
1941 - 1944

4. Місце проживання в ті роки (місто, селище, село)
с. Олександрівка, Олександрівський р. Миколаївська

5. Хто займався радіохуліганством, яку інформацію подавав(ли) в ефір?
Мій сержант знайомих, який
просивав у м. Червоні Різнюк
Олександр займався радіохуліганством
на ті часи. І відведений час він
виходив в ефір на певній частоті
Називав авію подвійний, надавав
мні вітання, а потім в ефірі
піддавав мене пісню. Це був
1944 рік.

6. Яким чином Ви дізнались про це явище?

Мій товариш приїздив на канікули
в с. Олександрівку до бабусі і розповів
мні про це з'явлення, та надав інф
рмацію на якій частоті його вислухати

7. Яким було ваше ставлення до діяльності радіохуліганів? Чому?

Моді це було дуже заохочення, та
я робавши тільки розумієш до
чого це змусило призвести

8. Яким було ставлення інших людей до цього явища (ваших однолітків, дорослих, органів правопорядку)? Чи згадували про це явище в місцевих газетах?
Від батьків як я, так і він
це приховували, однолітки підтриму
вали, а органи правопорядку за
це переслідували

9. Чи відомо вам, як довго відомі вам люди займалися радіохуліганством?

Що змусило їх покинути цю справу?
Це явище тривало протягом пів
року, поки мого товариша не заареш
тували, та не вислухали апаратуру
А батьків змусили сплатити штраф.

10. Чому, на вашу думку, це явище було поширене?

Тому, що на той час у нас із
розвал були тільки пестівки та радіо
приймачі

11. Додаткова інформація (якщо є)
Подорожуючи
ми зрозуміли, що наносили шкоду
аерозв'язку, але то була часова
коність

Дякуємо за відповіді!

Як складалась їх доля?

Арешт

Вилучення
апаратури,
судове
розслідування

Штраф,
суспільний о

Олег Пацюченко
став інженером і
відомим
колекціонером

Або

Джерело: <https://newday.kherson.ua/yak-radiohuligan-u-hersoni-povazhnim-kolekcionerom-stav/>

Сергій Добров: «Дня три хуліганив, потім пішов на станцію юних техніків в радіогурток і ось вже 57 років в радіолюбительському ефірі, Майстер спорту з радіозв'язку на УКХ».

Віталій Синько: «Я також цією справою займався, але мене спіймав сусід – справжній радіолюбитель, провів виховну роботу та за вухо відвів в радіоклуб «Електрон» на вулиці Літейній, 4, там я і займався»

Хто боровся з радіохуліганами?

В Херсоні за часів діяльності Афана та Айвана переслідував радіохуліганів міліціонер Микола Миколайович Купреєв, який очолював відповідний відділ в обласному УВС. У нього був спеціальний УАЗик з пеленгатором

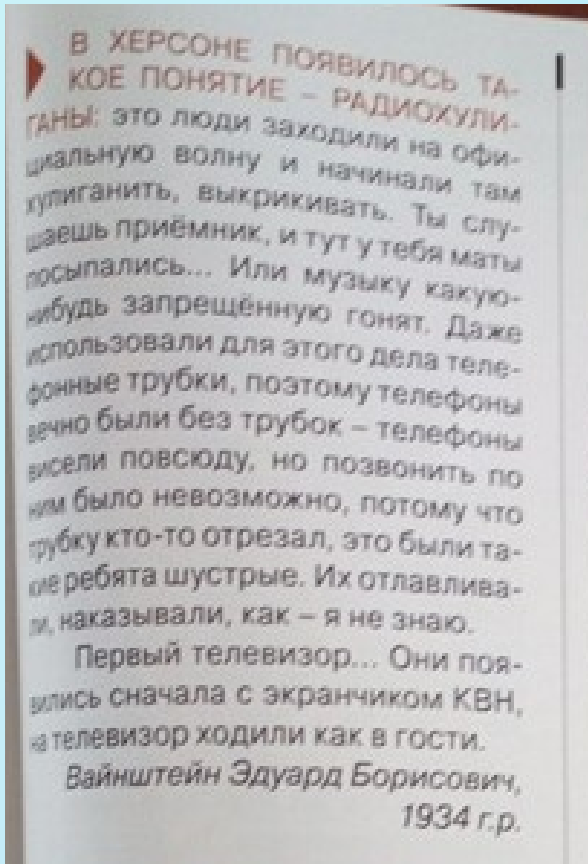
Джерело ілюстрації: newsland.com/community/129/content/o-sheptunakh-i-donosakh/542859

Якими були офіційні причини боротьби?

Перешкоджали авіадиспетчерам та військовим, які також працювали на середніх хвилях. Робили поміхи для роботи телевізорів

Були непідконтрольні офіційній цензурі, поширювали заборонені іноземні музичні композиції, власні вірші

Порушували декілька нормативних актів: наказ Верховної Ради УРСР «Про відповідальність за незаконне виготовлення та використання радіопередавальних пристроїв» (1960 р.). Сам термін «радіохуліганство» виник з 1963 р., коли слідуючи вказівкам Верховного Суду суди нижчої інстанції почали судити за хуліганство з використанням технічних засобів (ст. 206 Кримінального кодексу УРСР), а саме: «навмисні дії, які виявилися у веденні радіопередач, пов'язаних з виявом явної неповаги до суспільства, які грубо порушують громадський порядок, або створюють поміхи радіомовленню чи службовому радіозв'язку»

Яким було ставлення сусідів і просто тих, хто знав про діяльність радіохуліганів?

Цікавість

Нейтральне ставлення

Осуд

использовали для этого дела телефонные трубки, поэтому телефоны вечно были без трубок – телефоны висели повсюду, но позвонить по ним было невозможно, потому что трубку кто-то отрезал, это были такие ребята шустрые. Их отлавливали, наказывали, как – я не знаю.

Первый телевизор... Они появились сначала с экранчиком КВН, на телевизор ходили как в гости.

Вайнштейн Эдуард Борисович,
1934 г.р.

▶ ПЕРВЫЙ ТЕЛЕВИЗОР Я УВИДЕЛА В 1953 ГОДУ В МОСКВЕ – ещё с линзой был такой маленький экранчик. Я остановилась на квартире, и у хозяев был телевизор, и к ним несколько квартир приходили его смотреть.

Красутская Александра Георгиевна,
1935 г.р.

▶ В КАКОМ-ТО ОДНОМ ИЗ ЖУРНАЛОВ (ПО-МОЕМУ, В «ЮНОМ ТЕХНИКЕ» ИЛИ ДАЖЕ «РАДИО») КАКОЙ-ТО СПЕЦИАЛИСТ-РАДИОТЕХНИК ПУБЛИКОВАЛ СХЕМУ ПЕРЕДАТЧИКА НА ОДНОЙ ЛАМПЕ, НА ДВУХ. ПРОСТАЯ ЛАМПА, ВМЕСТО МИКРОФОНА – КАПСУЛЬНЫЙ МИКРОФОННЫЙ, ВЫКРУЧИВАЛАСЬ НАВЕРХ ТРУБКА... И ПОСЛЕ ЭТОГО ПО ВСЕМ ГОРОДЕ НА ТЕЛЕФОННЫХ АВ-

томатах эти капсулы исчезли в момент... И ребята начали на одной лампе передатчики делать – трансформатор, блок питания, какой-то контур навивался, ставилась лампа, капсуль микрофонный, антенна. И позывные: "Седой, седой, отзовись" – где-то в радиусе километра можно было сигнал поймать. Некоторые делали помощнее передатчики, и чекисты стали их вылавливать, стали их ругать, писать статьи. Выходили эти радисты на средней волне, ближе к 600 метрам. Приходишь днём, включил приемник и кого-то там ищешь, обычные разговоры полупиратские, ничего стоящего. Была эпоха такая, меня она как-то не затронула, но слушал их частенько включаешь приёмник и ради инте

6. Яким чином Ви дізнались про це явище? Саме бачили

і чули те. Від друзів отримували, чому було шкідливо
здійснювати таку діяльність.

7. Яким було ваше ставлення до діяльності радіохуліганів? Чому?

Ніколи – обидва бачили, але треба було обидвому бачити
хто це робить і чому це шкідливо.

8. Яким було ставлення інших людей до цього явища (ваших однолітків, дорослих, органів правопорядку)? Чи згадували про це явище в місцевих газетах?

Одне місце згадували з журналу «Юна техніка», що
їх бачили. Родина Гетьманів бачили, що
викручували для того, щоб уникнути, щоб їх діти несли
справу. У 10-11 класах. Нормально. 7 ставилися
дуже серйозно і намагалися виконувати
завдання. Особі жодного не було у школі, тому
що це було заборонено законом, але деякі
«Важко» бачили, зможуть переконати, що інформація
у зв'язку з роботою викликали.

Маємо надію , що вам сподобалось!!!

